

LAUSUNTO

22.6.2016

Työ- ja elinkeinoministeriö
PL 32
00023 VALTIONEUVOSTO

kirjaamo@tem.fi
virve.haapajarvi@tem.fi

Lausuntopyyntö nro TEM/1230/00.04.01/2015 (2.5.2016)

LAUSUNTO KILPAILULAIN UUDISTAMISTA KOSKEVAN TYÖRYHMÄN VÄLIRAPORTISTA

Elintarviketeollisuusliitto ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto kilpailulain uudistamista koskevan työryhmän väliraportista.

Suomalainen elintarviketeollisuus on riippuvainen suomalaisen maatalouden tuottamasta raaka-aineesta ja täten on erittäin tärkeää, että maatalouden kannattavuuskriisiin pyritään löytämään ratkaisuja. Kilpailulakityöryhmän katsantokanta on poliittisista valinnoista johtuen ollut valitettavan kapea kohdistuen vain maataloustuottajan näkökulmiin. On tärkeää ymmärtää, että myös monet elintarviketeollisuuden sektorit ovat kannattavuuskriisissä ja kokevat neuvotteluasemansa elintarvikeketjussa heikoksi. Keskeistä onkin ymmärtää koko elintarvikeketjun toimintaa ja pyrkiä löytämään ratkaisukeinoja koko elintarvikeketjun toiminnan ja kannattavuuden parantamiseksi.

Elintarviketeollisuusliitto jakaa kilpailulakiryhmän väliraportissa esittämän johtopäätöksen siitä, että kilpailulaki ei ole oikea väline kannattavuushaasteen korjaamiseksi tai tuottajan aseman parantamiseksi.

Työryhmä katsoo, että yksi kilpailulain luoma mahdollisuus neuvotteluaseman parantamiseksi olisi hyödyntää vuonna 2014 kansalliseen kilpailulakiin lisättyä 4 a säädestä päivittäistavarakaupan määräävästä markkina-asemasta. Mikäli elintarviketeollisuus haluaisi hyödyntää 4 a §:n tuomia mahdollisuuksia, tulisi yrityksen tehdä Kilpailu- ja kuluttajavirastolle tutkintapyyntö. KKV:lle esitetty pyyntö ryhtyä tutkimaan väitettyä määräävän markkina-aseman väärinkäyttöä päivittäistavarakaupassa on elintarvikeyrityksen kannalta katsottuna erittäin riskialtista. On tunnettu tosiasia, että elintarvikeketjun ns. fear factor on poikkeuksellisen suuri. Pelko siitä, että tutkintapyyntö johtaa elintarvikeyrityksen tuotteiden tai palveluiden myynnin vähenemiseen asiakkaasta johtuvien toimenpiteiden vuoksi, on erittäin suuri. Tämän vuoksi kilpailulaki ei tuo mainittavaa mahdollisuutta elintarviketeollisuudelle eikä ETL:n näkemyksen mukaan myöskään maataloustuottajalle edistää neuvotteluasemaa tai kannattavuutta.

Väliraportissa todetaan myös, että EU:n markkinajärjestelyasetuksen mukaisia mahdollisuuksia tuottajien neuvotteluaseman parantamiseksi ei ole ehkä hyödynnetty vielä täysimääräisesti. Väliraportissa kannatetaan tuottaja- ja toimialaorganisaatioiden kansallisen lainsäädännön käyttöönottoa. ETL ei ole pitänyt tarpeellisena EU-markkinajärjestely-asetuksessa olevien tiettyjä aloja koskevien säädösten tuottajaorganisaatiosäädösten viemistä kansalliseen lainsäädäntöön. ETL ei katso tuottaja- ja

toimialaorganisaatiosäännösten erityisesti auttavan elintarvikealaa kannattavuusongelmissa tai kilpailukyvyn parantamisessa. Liitto on aina pitänyt yhteistyötä ketjussa tärkeänä, mutta sen onnistumisen edellytyksenä ei ole tietynmuotoinen, ja varsinkaan muita vaihtoehtoja byrokraattisempi organisoituminen, vaan ketjun toimijoiden tahtotila ja näkemysten yhteneväisyys. Tuottaja- ja toimialaorganisaatioita joustavampia yhteistyömahdollisuuksia on jo olemassa, jos vain tahtoa riittää ja toiminta on kilpailulainsäädännön mukaista.

Elintarvikeketjun sopimuskäytäntöihin liittyen ETL pitää kilpailulakiryhmän tavoin itsesääntelyllistä ratkaisua parhaimpana keinona tilanteen parantamiseksi. ETL on osallistunut aktiivisesti itsesääntelyä koskevaan vuoropuheluun elintarvikeketjun muiden järjestöjen kanssa ja pyrkii siihen, että toimivin ja tehokkain itsesääntelykeino saavutetaan kilpailulakiryhmälle asetetun määräajan puitteissa.

Kunnioitavasti

ELINTARVIKETEOLLISUUSLIITTO ry

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Heikki Juutinen', written in a cursive style.

Heikki Juutinen
toimitusjohtaja